

HİTLER'İN PSİKOPATOLOJİSİ

İkinci Dünya Savaşı sırasında, 1943'te, İngiliz Haberalma Örgütü'nün Hitler'in kişiliğini tanımak amacıyla Dr. Walter C. Langer başkanlığında bir bilim adamları kuruluna yaptırdığı inceleme. İlk olarak 1972'de yayımlanarak gün ışığına çıkan bu **"gizli rapor"**, Hitler'in psikopatolojik kişilik yapısını ruhsalbilimsel çözümlemelerle gözler önüne seriyor. Propaganda amacıyla değil, dönemin İngiliz yöneticilerini bilgilendirmek üzere hazırlanmıştır. Aslında siyasîlerin güzel bir analizidir.

KENDİ İNANCINA GÖRE HİTLER

1936'da, Rhineland'ın yeniden işgali sırasında, Hitler kendisini yönlendiren etkiyi olağanüstü bir biçimde şöyle açıklamıştı:

"İnandığım yolda, bir uyurgezerin sakınmazlığı ve inadıyla yürürüm ben."

Daha o zaman bile, uluslararası bir bunalımın ortasındaki altmış yedi milyonluk bir halkın tartışmasız önderi olabilmek için yapılan bu konuşma, dünyayı şaşkınlığa sürüklemişti. İzlediği yolun akla uygunluğundan kuşku duyan ihtiyatlı yandaşların eleştirilerine karşı verilen bir güvenceydi bu. Gene de bu sözlerde gerçeğe uygun bir itiraf payı vardı. İhtiyatlı yandaşları, Hitler'in Rhineland'ı yeniden işgal etme önerisinden yalnızca daha çok toprağa sahip olma anlamını çıkarmışlardı. Bu uyurgezer yürüyüşü, onu kimsenin ayak basmaya cesaret edemediği yollara sürüklemiş; sonunda kimsenin erişemediği bir başarının doruğuna ulaştırmıştı, ama bu yol onu aynı zamanda bir felaketin kıyısına da sürükledi. Hitler, tarihin sayfalarına dünyanın şimdiye kadar tanıdığı en sevilen ve en nefret edilen bir kişi olarak geçecektir.

Çoğu kişi duraksayıp, şu soruyu sormuştur kendi kendisine:

"Bu adam girişimlerinde gerçekten inançlı mı, yoksa düzenbazın teki mi?"

Geçmiş konusundaki en küçük bir bilgi bile böyle bir soruyu sormamızı zorunlu kılmaktadır. Dahası, onun yaşamına tanık olanların verdiği bilgilerde bile, birbiriyle çelişen pek çok nokta bulunmaktadır. Bir insanın hem bu denli içten olabilmesi hem de Hitler'in yaptıklarına benzer işler yapması inanılmaz gibi görünüyor. Gerek onunla daha önceleri ilişki kurmuş olan görüşebildiğimiz kişiler, gerekse bu konuda uzman sayılabilecek yabancılar, Hitler'in, kendi büyüklüğüne kesin bir inancı olduğu konusunda aynı şeyleri söylediler. Fuchs, Berchtesgaden'de Schuschnig'e Hitler'in şöyle dediğini aktarır:

"Gelmiş geçmiş en büyük Alman'ın huzurunda bulunduğunuzun farkında mısınız?"

Bu sözleri ister söylesin ister söylemesin, şu sıralarda bunun bizim açımızdan pek bir önemi yoktur. Bu cümlede özetlenen bakış açısı, kişisel olarak görüştüğümüz tanıkların anlattıklarında da belirtilmişti. Örneğin, Rauschnig'e bir keresinde şöyle demişti Hitler:

"Benim tarihsel açıdan büyüklüğüm, sizin onayınızı gerektirmeyecek kadar açıktır."

Bir zamanlar Hitler' den korktuğunu açıkça belirtmiş olan Strasser'e göre, onun şöyle dediğini öğreniyoruz:

"Yanılmam ben. Söylediğim ve yaptığım her şey tarihtir."

Bu konuda, daha başka örnekler de verilebilir. Oechsner, Hitler'in bu düşüncesini, aşağıdaki gibi özetliyordu:

"Alman tarihinde, hiç kimsenin Almanları kendisi kadar üstün duruma getirememiş olduğu inanandaydı. Bütün Alman devlet adamları bu sanıya kapılmışlar ama gerçekte başaramamışlardır."

Bu düşünce onu, bir devlet adamı olarak sınırlamaz yalnızca. En büyük savaş tanrısı olduğuna da inancı vardı. Örneğin Rauschning'e şunları söylemişti bu konuda Hitler:

"Bana göre savaş bir oyun değildir. Generallerin bana emretmelerine izin vermem. Savaşı ben yönetirim. Saldırı için en uygun anı ben belirleyeceğim. En hayırlı an olacak bu, onu sarsılmaz bir azimle bekliyorum. Kaçırmayacağım o anı."¹

Onun, birçok Alman saldırı ve savunma planına katkısı olduğu da bir gerçektir. Kendisini, yargı konularında da yetkili bir kişi olarak görmekteydi. Hatta, Reichstag'da bütün dünyaya karşı yaptığı bir konuşmada şunları söylemekten yüzü hiç kızarmamıştır:

"Şu son yirmi dört saat için Almanya'nın en yüce yargıcıydım ben."

Dahası, kendisini Alman mimarlarının en büyüğü olarak da görür, çoğu zamanını yeni bina taslakları, yeni kent modelleri çizmekle geçirir. Güzel Sanatlar Okulu giriş sınavlarında başarı gösterememesine rağmen, kendisini bu alanda tek uzman olarak görür.

Birkaç yıl önce, bütün sanat konularında son yargıyı vermek üzere üç kişilik bir kurul atamış, ama vardıkları sonucu beğenmeyerek onları görevlerinden alıp, bu işi kendisi üstlenmişti. İktisat, öğretim, dış ilişkiler, propaganda, sinema, müzik ve kadın giyimi konularında da bundan farklı davranmaz. Her alanda, kendisini sorgusuz sualsiz bir otorite olarak kabul etmektedir.

Kendi katı tutumu ve acımasızlığıyla da övünmektedir.

"Belki de yüzyıllardan beri, Almanya'da gelmiş geçmiş en kah tutumlu Alman'ım ben. Şimdiye kadar hiçbir Alman önderinin sahip olmadığı yetkilere sahibim. Ama hepsinden öte, kendi başarıma inanıyorum. Kayıtsız şartsız inanıyorum."

Kendi gücüne olan inancı, "kaadiri mutlak"lık duygusunun sınırındadır. Bu konudaki düşüncelerini açıklamaktan da kaçınmaz:

"Son bir yıl içindeki olaylar boyunca, onun kendi dehasına, içgüdülerine ve rahatlıkla söyleyebilirim ki, yıldızına olan inancının sınırsız olduğu ortaya çıkmıştır. Bütün bunlar, kendisinin yanılmaz ve yenilmez olduğuna inancını dile getirir. Bu duygu, eleştiriye ya da kendisinininkiyle uyuşmayan bir düşünceye dayanamayışını da açıklar. Ona karşı çıkmak demek, kendi açısından, Lèse Majesté (devlete karşı işlenen) bir suçtur. Her ne yönden gelirse gelsin, planlarına karşı çıkmak, tam anlamıyla kaadir-i mutlaklığının vurucu gücünü gösteren bir tepkiyle karşılaşılır,"

Sir Nevil Henderson diyor ki;

"Onunla ilk karşılaştığımda olaylar hakkında akıl yürütmesi ve gerçekler karşısında uyanıklığı, beni etkilemişti. Ama zaman geçtikçe, gitgide akıl dışı tutumu benimsediğini, yanılmazlığı ve büyüklüğü konusunda temelsiz ama kesin bir inanca sahip olduğunu anladım."

Görülüyor ki, Hitler'in kendi büyüklüğüyle ilgili bu sarsılmaz inancı konusunda, küçük bir şüphe kıvılcımı bile ortaya çıkmamaktadır. Şimdi, bu inancın kökenini araştırma sırası geldi. Hemen hemen tüm yazarlar, Hitler'in kendisine güvenini, yıldız falına olan büyük inancına ve kendisine tutacağı yol konusunda öğütlerde bulunan falcılarla olan sürekli ilişkisine dayandırır. Kesinlikle söyleyebiliriz ki, bu doğru değildir. Hitler'i oldukça yakından tanıyan, görüştüğümüz bütün kişiler, bunu saçma olarak karşıladılar. Hepsinin birleştikleri nokta, Hitler'in tutumunu belirleyen olguların kaynağının yine kendisinde olduğudur. Hollanda'nın Berlin'deki elçiliğinin bir mensubu da bu görüşü paylaşıyor ve şöyle diyor:

"Führer, yıldız falına inanmadığı gibi, bu tür şeylere karşıydı da. Çünkü farkında olmadan onlardan etkilenme korkusu içindeydi."

Oldukça anlamlı bir durum da, Hitler'in, savaştan bir süre önce Almanya'da yıldız falcılığını ve her

türlü falcılığı yasaklamış olmasıdır.

Hitler'in kendi yanılmazlığı hakkındaki kanısının ve duygusunun ona bir çeşit kılavuzluk görevi yaptığı görülüyor. Yukarıda belirttiğimiz aydınlatıcı bilgiler, olasılıkla, partinin kuruluş yıllarına dayanır. Strasser'e göre, 1920'lerin başlarında Hitler, Hanussen adında, yıldız falcılığı da yapan birinden etkili konuşma ve kitle ruhbilimi konusunda düzenli dersler almıştı. Oldukça zeki biriydi bu. Strasser ve Hitler'e, kitleler üzerinde etkili olmak için, yığınlara nasıl "hitap etmek" gerektiği konusunda epey şey öğretmişti. Öğrenildiğine göre, Hitler'in Nasyonal Sosyalist hareketin özü ve izlenmesi gereken yol konusunda herhangi bir özel düşüncesi yoktu. Hanussen'in o zamanlar Münih'te epey etkin olan falcılarla ilişkisi olduğundan söz ediyor Von Wiegand. Hanussen aracılığıyla, Hitler'in de bu falcılarla ilişkisi olabilirdi. Von Wiegand şunları yazıyor bu konuda:

"Adolf Hitler'le ilk tanıştığım 1921-22 yıllarında o, yıldız falına inanan bir çevre ile ilgileniyordu. Yeni bir Reich ve yeni bir Charlemagne'in ortaya çıkacağı söylentileri yaygındı. O günlerde, Hitler, bu yıldız falı ve kehanetlere ne dereceye kadar inanıyordu, bunu bilmiyordum. Bunları ne yadsıyor, ne de onaylıyordu. Gene de, bu fallardan ve kehanetlerden, içindeki inancı ve o zamanki yeni, mücadeleci eylemini geliştirmek için yararlanmaya da karşı değildi."

Olasılıkla falcılarla olan yakınlığı söylentisi gittikçe artmıştır da.

Çeşitli konularda epey kitap okumasına rağmen bu "yanılmazlık" ve "her şeyi bilirliğinin" kitaplardan doğduğuna inanmaz. Tam tersine iş, ulusların kaderlerini yönlendirmeye gelince kitapları bile yok sayar. Gerçekte, akla hiç değer vermez. Bu konuda, çeşitli yerlerde söylediği birkaç söze bakalım:

"Ussal yeteneklerin geliştirilmesinin önemi ikincildir."

"Bilgi ve zekâya sahip olan okumuş kişiler, içgüdülerin yönlendirici gücünden yoksundurlar."

"Herkesten çok şey bildiğini sanan şu reziller (aydınlar)..."

"Akıl her şeye hükmedecek bir biçimde gelişti, yaşamın bir hastalığı haline geldi."

Hitler'in uygulamalarına yön veren, bütünüyle farklı bir şeydi. Açıkça görüldüğü gibi, Hitler kendisinin, Almanya'ya kurtarıcı bir Tanrı olarak gönderildiğine, özel bir görevle (mission) yükümlü olduğuna inanmaktadır. Gerçi, bu özel görevin boyutları konusunda kesin bir fikri yoktur, ama Alman halkını kurtarmak ve Avrupa'ya yeni bir düzen getirmek için seçilmiş olduğundan da kuşkusu yoktur. Bu görev nasıl yerine getirilecektir?

Bu konuda açık bir düşüncesi olmamasına rağmen, attığı her adıma yön veren **"içindeki ses"**in peşinden gidiyor, onu yalnız bu ilgilendiriyor. İşte bu içsel ses, onun kendi yolunda bir uyurgezerin sakınmazlığı ve güveni içinde yürümesini sağlıyor.

"Bana, Tanrı'nın yüklediği görevleri yerine getiriyorum"

"Dünya üzerinde hiçbir güç Alman devletini sarsamaz şimdi; Yüce Tanrı, bu Germanik görevi başarıyla yerine getirmemi buyurdu."

"Bu ses buyurduğunda, harekete geçmenin tam vaktidir."

(Germanik görev: (Germanik Task) Alman ulusunu öteki uluslardan üstün kılmayı amaçlayan metafizik inanç)

Bu özel göreve sahip oluş, Tanrı'nın koruyuculuğu ve kılavuzluğu kanısı, Hitler'e Alman halkı üzerinde bu nitelikleriyle etkili olma sorumluluğunu da aşılamıştır.

Çoğu kişi, Hitler'deki bu yazgı (kader) ve görev duygusunun, kazandığı başarılarla ortaya çıktığına inanır. Doğru değildir bu. İncelememizin Beşinci Bölümü'nde, sarsılmaz bir inan durumuna gelmesi çok sonralara rastladığı halde, Hitler'in bu duyguyu uzun yıllar içinde taşıdığı göstermeye çalışacağız. Bu sarsılmaz inancın, son savaş (II. Dünya Savaşı) boyunca Hitler'in eylemlerine, her

zamankinden çok yön vermesi zorunluydu. Bu konuda Mend (arkadaşlarından biri) şöyle diyor:

"Bu hususta, garip bir 'kehanet'i akla geliyor: 1915 Noelinden kısa bir zaman önce, bir gün kendisinin olağanüstü işler başaracağını söyledi. Yapacağımız tek şey, o zamanın gelmesini beklemektir."

Daha sonraları da, kendisinin söylediğine göre, **"Tanrısız Koruma"** altındadır. Bunun en çarpıcı örneği aşağıdaki sözleridir:

"Birkaç arkadaşla siperde yemek yiyordum. Birden bir ses sanki bana, 'Kalk yerinden, öte tarafa geç,' der gibi oldu. Bu o denli kesin ve açıktı ki, elimde olmadan uyudum. Sanki bir askeri emirdi bu. Önce ayağa kalktım, yirmi adım kadar, elimde yiyecek olarak verilen konserve kutusu olduğu halde, siper boyunca yürüdüm. Sonra oturup yemeğime devam ettim. Kafam o anda bombosdu, yemeğimi yemeyi sürdürdüm. Biraz önce terk ettiğim yerde, içimdeki sesin sağır edici somut kanıtı, ani bir patlamayla belirdi; bir top mermisi, biraz önce birlikte olduğum arkadaşlarımın başında patlamış, hepsi ölmüştü."

Gazın yol açtığı ileri sürülen geçici bir körlükten dolayı Pasewalk'taki hastanede acılar içinde kıvrınarak yatarken, içine doğan başka bir şey daha vardı:

"Yatağa çivilenmiş olarak yatarken Almanya'yı kurtarıp, onu yüce bir devlet haline getirme fikri içime doğmuştu. Bunu hemen yerine getirmeliyim."

Anlattıklarının, daha sonra, Münihli yıldız falcılarının görüşleriyle tam bir uyum içinde olması gerekir; dahası, Hitler bu falcıların kehanetlerinin altında bir doğrunun yattığına inanıyorsa, büyük bir olasılıkla, onların kendisinden söz ettiğine de inanıyor olmalıdır.

Ama o günlerde, falcılarla kendisi ya da sahip olduğuna inandığı Tanrısız önderlik arasındaki bir ilişkinin varlığına da hiç değinmemiştir. Bu tür bir ilişkinin varlığını açıklamamanın, daha işin başındayken, kendisine bir yararı olmayacağını düşünmüş de olabilir. Gene de, Von Wiegand'in belirttiği gibi, amacına ulaşma yolunda, bu tür kehanetlerden yararlanmanın da karşısında değildi. O zamanlar, gerçek kurtarıcının ortaya çıkışını haberleyen **"muştucu"** rolü, tahmin edildiği kadar önemsiz ve masum da değildi. Bu, 1923'teki, Almanya'da Nazi rejimini getirmek için bir başlangıç olarak Bavyera Eyalet Hükümeti'ni devirmeyi amaçlayan başarısız girişimin duruşması sırasında verdiği ifadede de kendisi tarafından açıklanmıştır. Şunları söylemişti bu konuda:

"Ne koltuk hırsım var, ne de bunun için mücadele etmek gerektiğine inanıyorum; bunu kabul etmelisiniz. Tarihe, yalnızca bir bakan olarak adını yazdırmak isteyen bir büyük adam için bunun ne değeri olabilir? Daha ilk günlerden beri aklımdan binlerce kez geçirmişimdir: Ben, Marksizmi yok edip ortadan kaldırmakla yükümlüyüm. Bu görevi yerine getireceğim. O zaman, hükümette bir unvan sahibi olmak, benim gibi bir adam için, ne ifade edebilir? Richard Wagner'in mezarını ziyaretimde, daha ilk andan itibaren kalbim övünçle doldu. İşte şurada bir adam yatıyor ki, mezar taşında şunlar kazılı: 'Burada Şehir Senatosu Üyesi, Orkestra Başyöneticisi BARON RICHARD WAGNER cenapları yatıyor.' Şununla övünüyorum ki, o ve Alman tarihindeki nice nice büyük adamlar, gelecek kuşaklara unvanlarını değil, sadece adlarını bırakmakla yetinmişlerdir. Beni bir mustucu rolü oynamaya iten alçakgönüllülük değildir; önemli olan da budur, gerisi hiçi"

Landsberg hapishanesinde geçirdiği günlerden sonra, Hitler, artık kendisini bir **"muştucu"** olarak adlandırmayacaktır. Arada bir kendisini Aziz Matta'nın deyişiyle **"vahşet içinde bir çılgılık"** ya da görevi, ulusu güçlülüğe ve zafere ulaştıracak olanın (İsa'nın) çıkışı için yol açmak olan Vaftizci Yahya olarak niteliyordu. Sık sık da, hapishanedeyken Hess tarafından yakıştırılan **"Führer"** adıyla anardı kendisini.

Gittikçe, kaderin kendisini Almanya'yı zafere ulaştırmakla görevlendirdiği bir mesih olarak düşündüğü

ortaya çıkıyordu. İncil'den daha sık örnekler getiriyor, böylece giriştiği eylem dinsel bir görünüm kazanıyordu. Konuşmalarında, İsa ile kendisi arasındaki karşılaştırmalar gittikçe çoğalıyordu. Örneğin:

"Birkaç hafta önce Berlin'e gelip de Kurfuerstendamm'daki bezirgânlığı, görkemi, baştan çıkmışlığı, günahkârlığı, adaletsizliği ayyuka çıkmış görmüştüm. Yahudi maddiyatçılığı beni o denli iğrendirmişti ki, çıldıracak gibi olmuştum. Bir anda kendimi, Baha'sının tapınağına girip yağmacı para babalarıyla karşılaşan Hz. İsa gibi düşündüm. Eline kırbacı alıp yağmacıları tapınaktan atarken, O neler hissettiyse, ben de aynı şeyleri hissediyordum,"

Hanfstaengel'e göre, Hitler bu sözleri söylerken, elindeki kamçıyı Almanya'nın ve Alman onurunun düşmanları olan karanlık güçleri ve Yahudileri yok etmek istercesine, şiddetle sallıyordu. Hitler'in geleceğin önderi olduğunu ilk anlayan ve bu çabalarına tanık olan Eckart, daha sonraları

"Bir adam kendisini Hz. İsa ile aynı kaba koyarsa, onun yeri tımarhanedir,"

demiştir. Bu özdeşleştirme işi, çarmıha gerilmiş İsa ile değil, öfkeli, yağmacıları kırbaçlayan İsa ile yapılmıştır gerçekte oysa. Hitler, çarmıha gerilmiş İsa'ya pek saygı duymuyordu. Bir Katolik olarak yetiştirilmesine ve savaş sırasında Komünyon törenlerine katılmasına rağmen, sonraları kiliseyle ilgisini kesmişti. İsa'yı yumuşak, zayıf ve Alman Mesih'i'ne yakışmayacak nitelikleri olan biri gibi düşünüyordu. Alman Mesih'i, Almanya'yı kurtarıp muzaffer kılacaksa, haşin biri olmalıydı.

"Hristiyan olarak duygularım, bana yüce Tanrı'nın ve Kurtarıcı'nın (İsa'nın), mücadelecı varlıklar olduğunu bildiriyor. Yine bu duygularımın bildirdiğine göre, bir zamanlar çevresinde birkaç kişiden başka kimse bulunmayan yalnızlıklar içindeki adam, bu Yahudilerin ne mene kişiler olduğunu ortaya koydu ve çevresine topladığı kişilerle onlara 'cihat' açtı; Tanrı'nın Gerçeği (İsa), yalnızca ilahi acı çeken birisi değil, aynı zamanda bir 'mücahit' olarak da en büyüktü. Sonunda, İsa'nın nasıl öfkelenip kıyam ettiğini ve eline kamçısını alarak, o engerek ve çıyan soylarını (Yahudileri) Baba'sının Tapınağından sürdürdüğünü anlatan bölümleri, kitabından, sınırsız bir aşkla okudum. Yahudi zehirine karşı, dünyanın selameti için çarpışmak, ne müthiş bir şeydi!"

Ve bir seferinde, Hitler'in Rauschning'e söz ettiği gibi:

"Kadınınsı duyarlılığı ve acıma ahlakıyla Yahudi tipi Hristiyan inancı."

Yeni devlet dininin Hitler planının bir bölümü mü olduğu, yoksa bunun gerçekleşebilir duruma girmesinin, gelişen olayların sonucunda mı ortaya çıktığı sorunu açığa kavuşmadı. Bilinen bir şey varsa, bu devlet dini anlayışını Rosenberg öteden beri savunmuştu, ama iktidara gelinceye kadar Hitler böyle sert bir tutum takınmaya eğilimli değildi. Böyle bir değişikliği yapabilmesi için güçlü bir duruma gelmeyi beklemiş olmalıydı, yoksa kazandığı başarılar kendisine dinsel bir bağlılık duyan halkın gözünde ürkütücü görünüm kazanacaktı. Bunu yapmadı. Her şeye rağmen, bu tanrınıninkine benzer rolü hiç duraksamadan benimsedi. White'm belirttiğine göre, Hitler, **"Heil Hitler, kurtarıcımız!"** diye selamlandığında hafifçe eğilir, bu gönül okşayıcı selamlamadan memnun olduğunu belli eder, buna da inanmış. Gittikçe, Hitler'in kendisinin gerçekten **"seçilmiş biri"** olduğuna ve dünyaya, zalimlik ve şiddetten kaynaklanan yeni bir değerler dizgesi getirmek için görevlendirildiğine inancı artmakta, kendisini ikinci bir İsa olarak kabul etmektedir. Kendisinin bu rol içindeki görüntüsüne âşık olmuş, çevresini hep kendi resimleriyle donatmıştır.

Anlaşıldığına göre, bu görevi daha yükseklerle tırmanmada ayartıcı bir rol oynuyor ona. Bu geçici kurtarıcı rolünden pek hoşnut değil, daha yüksek amaçlar peşinde artık: Gelecek kuşaklar için örnek yaratmak... Von Wiegand şöyle diyor:

"Hayati konularda Hitler, başarı ve başarısızlıklarla dolu tarihi eksiksiz olarak gelecek kuşaklara bırakmak konusunda titizlik gösterir."

Bu örnek yaratma işinin de, gelişigüzel gerçekleşmesine karşıdır. Geleceği güvence altına almak için

ilkelere bağılı olmak gereklidir, bu işi de tek başına yapabileceğini düşünür ve bu yüzden, **Alman halkı için kendisinin ölümsüz bir varlık olduğuna inanmaktadır**. Her şey yüce ve Hitler'in onuruna yakışır bir anıt olmalıdır. En azından bin yıl sürecek sonsuz bir yapı kurma düşüncesini içinde yaşatır. Yaptırdığı otoyollar "**Hitler otoyolları**" diye anılmalı ve Napolyon'un yaptırdığı yollardan daha uzun süre dayanmalıdır. "**İmkânsız mümkün kılmalı**" ve ülkeye damgasını vurmalıdır.

Gelecek kuşaklar için, Alman halkının belleğinde uzun yıllar kalabilmek için düşündüğü yollardan biridir bu. İçlerinde Haffner, Huss ve Wagner'in de bulunduğu birçok kişinin belirttiğine göre Hitler, kendi **ANITGÖMÜTÜ (MAUSOLEUM)** için ayrıntılı planlar hazırlamıştı. Görüştüğümüz daha önce Almanya'yı terk eden kişiler, bu bilgiyi doğrulayacak konumda olmamalarına rağmen, gene de bunun doğru olabileceğini düşünüyorlardı. Bu **anıtgömüt**, Hitler'in ölümünden sonra **Almanya'nın Kâbe'si olacaktır**. Hemen hemen 210 metre yüksekliğindeki bu anıtın her taşı, ziyaret edenlerde ruhsal bir etki yaratmak için, ayrı ayrı ince bir biçimde işlenecektir.

1940'ta Paris'in işgalinden hemen sonra Napolyon adına yapılmış olan Dome des Invalides'e gidip anıtı incelediği de söylenir. Birçok yönden hatalı sayılabilecek bir şey bulmuştu bu anıtta: **Napolyon'u yer düzeyinden aşağıda, çukur bir yere gömmüşlerdi. Bu durumda ziyaretçiler aşağıdan yukarı bakmak yerine yukarıdan aşağı bakmak zorunda kalıyorlardı.**

"Hitler birdenbire, 'Ben asla böyle bir yanlış yapmayacağım,' dedi. 'Ölümünden sonra, halk üzerindeki etkimi nasıl sürdüreceğimi ben bilirim. Halkın yüksekte yer alan mezarıma bakıp beni anımsayacakları, evlerinde daima benim hakkımda konuşacakları bir Führer olacağım. Yaşamım ölümle bitmeyecektir asla; tersine, o zaman başlayacaktır.

Hitler'in şimdiye kadar benzeri görülmeyen ve sonsuza dek yaşayan bir anıtgömüt olan Kehlstein'ı yaptırdığına bir süre inanıldı. Hitler'in, bu konuda benzersiz bir tasarısı var idiyse bile bunu daha görkemli bir tasarıyı gerçekleştirmek için bırakmış olması da olasıdır. Belki de Kehlstein, büyük halk yığınlarının "huşuyla ziyaret" edip manevi yönden etkilenmeleri için pek erişilmezdi. Bütün bunlara rağmen, pek çok plan üzerinde çalışıldığı gerçek gibi görünüyor. Hitler'in planı, bu anıtgömütle histerik halk yığınları üzerinde sürekli bir duygusal etki yaratma amacını güdüyor; bu duygusal etkiyle o, ölümünden sonra, başarılarını pekiştirecek ve son amacına ulaşacak...

"Şuna kesinlikle inandı ki, içinde yaşadığı ve eylemde bulunduğu o çağ açan atılganlık dönemi (bu dönemi biçimlendirme ve harekete geçirme gücünün kendisi olduğuna tam olarak inanıyordu) ölümünden hemen sonra, başlıca özelliği eylemsizlik olan uzun bir çözülme sürecine dönüşüp dünyayı sarsarak kapanacaktı. 'Bin yıllık Reich'ında Alman halkı, onun adına anıtlar dikecek, bu anıtların çevresini tavaf edip yaptığı işleri anımsayacaklar... İşte böyle düşündü Hitler. 1938'de Roma'ya yaptığı o ihtişamlı ziyaretini anlatırken bin yıldan, yani o görkemli dönemden de söz etmiş ve bugünün çalkantılarının gelecek kuşakların ilgisini çekmemesi gerektiğini söylemişti."

Birkaç yıl önce Hitler, amacına ulaştıktan sonra dinlenmeye çekileceğinden de epey söz etmişti. Olasıdır ki, Berchtesgaden'e çekilecek ve ölümüne kadar bir Tanrı gibi, Reich'in kaderine yön verecekti. 1933'teki Birahane Ayaklanmasıyla iktidara gelişi arasındaki o verimli on yılı nasıl heba ettiğini acı bir dille anlatmıştı. Çünkü, ardılma bırakacağı işlerin tam anlamıyla olgunlaşabilmesi, onun tahminine göre, yirmi yıl alacaktı.¹ Çekildikten sonra Nasyonal Sosyalizm'in İncil'i sayılabilecek ve

sonsuzluğu dile getirecek bir kitap yazmak istediği de kimi yazarlar tarafından öne sürülmüştür. Bu konu, Roehm'ün yıllar önce yaptığı bir konuşmayı belirtirsek, daha da ilgi çekicilik kazanır:

"Bugün bile Hitler'in en sevdiği şey, dağlarda durup Tanrı rolü oynamaktır."

Bütün bu kanıtların incelenmesi, bizi, Hitler'in kendisini, dünyaya yeni bir toplumsal düzen getiren bir Yapıcı ve Almanya'nın Yeni Kurtarıcısı olmak üzere Tanrı tarafından seçilmiş Ölümsüz Hitler olarak gördüğü sonucunu oluşturmaktadır. Bütün dertlere ve belalara karşı azimle yürüyeceğine, sonunda amacına ulaşacağına kesinlikle inanmaktadır. Geçmişte onu koruyan ve yolunu gösteren içsel sesin buyruklarını izlemesi, tek koşuludur onun. Bu içsel sesin kendisine yol gösterdiği kanısı, fikirlerinin doğru olduğundan değil, kendi büyüklüğüne inancından kaynaklanır. Howard K. Smith ilginç bir gözlemlerde bulunuyor:

"Ben o zandayım ki, Hitler mitiyle koşullanmış milyonların her biri, kendi içinde birer Adolf Hitler taşıyor."

Hitler kitle psikolojisine birçok etmenin önemini kavrayarak uygulama yoluna gitmiştir. Bunlar şöyle özetlenebilir.

1. Bir hareketin başarılı olmasında kitlelerin önemini tam olarak değerlendirmesi.
2. Gençlerin desteğini kazanmada büyük başarısı.
3. Herhangi bir toplumsal hareketin gelişiminde kadınların rolünü değerlendirmesi. (ve toplumu kadın gibi görmesi)
4. Ortalama bir Alman'ın duyarlılığını ve en temel gereksinimlerini ateşli bir dille ifade etme, kendini onunla özdeş tutma yeteneği.
5. İnsandaki en yüce eğilimleri olduğu gibi, en ilkel eğilimleri de ortaya çıkarma yeteneği.
6. Kitlelerin günlük ekmeğe olduğu gibi, politik eylem içindeki sağlam bir ideolojiye de açlık çektiğini değerlendirdi.
7. Çatışan insan güçleri canlı bir biçimde anlatabilme ve sıradan bir insan için bile anlaşılması kolay, somut imgeler yaratabilme yeteneği.
8. Halkın geleneklerini bilme ve klasik mitolojik temalarına başvurarak dinleyicilerin en derin heyecanlarını canlandırma yeteneği.
9. Coşkulu olmayan bir siyasal eylemin gerçekleştirilemeyeceğini kavraması.
10. Kitlelerin ruhsal değerler ya da toplumsal gelişim uğruna kendisini kurban etme isteğini, giderek tutkusunu anlayıp değerlendirmesi.
11. **Büyük toplantı, gösteri ve şenliklerin düzenlenmesinde, sanatsal ve darmatik öğelerin yoğunluğunun önemini kavraması.**
12. Sloganların gönül okşayıcı sözlerinin, dramatik etkisi olan ifadelerin ve ruhu derinden kavrayan özlü sözlerin değerini bilmesi.
13. Zor koşullar altında yaşayan halkın kaygı verici yalnızlık ve bir kenara atılmışlık duygusunu bilme yetisi.
14. Üyeleri arasında dolaysız bir ilişkinin bulunduğu sıra düzeni (hiyerarşisi) olan esaslı bir siyasal örgütün gerekliliğini kavrama.
15. Çevresinde kendi yeteneklerini tamamlayan yeteneklere sahip olan, kendisine adanmış denecek kadar bağlı kişiler bulundurma ve bunların bağımlılıklarını sürdürme yeteneği.
16. Hükümet ve parti içinde yeterlilik ve kararlılık göstererek, halkın güvenini kazanmanın önemini kavraması.
17. Halkın moralini oluşturmada ve sürdürmede sıradan insanın günlük yaşamını etkileyen küçük şeylerin oynadığı rolün önemini bilmesi ve değerlendirmesi.
18. Önder, halkın saygı ve güvenini kazanmışsa , onların yönetilme , bir şey yapmaya istekli olma ve itaat etme eğilimlerini bilmesi.
19. O bunu taktik alanında bir deha olması sayesinde başarmıştır.

20.Hitler'in en önemli özelliği, belki de yüklendiği göreve olan o sarsılmaz inancı ve yaşamını bu inanca tümüyle adanmış olmasıdır. Ulusların yazgısı yalnız ve yalnız ateşli tutkuların yarattığı bir fırtınayla değiştirilebilir, yeter ki bu tutkuları içinde taşıyan bir adam var olsun.

21.Hitler'in halkının koruyucu ve duygudaş ilgisini yükseltmek, kendisini halkın geleceğini ve dertlerini yüklenmiş biri olarak sunmak yeteneği de vardır.

22.Hitler toplumsal açıdan en sorumlu devlet adamlarının kararlarını ve kendisine göre ipe sapa gelmez düşüncelerini etkisizleştiren siyasal kararlar almada vicdansız davranır.

23.Hitler'in korkutma yöntemlerini kullanması ve halkın korkularını harekete geçirebilmesini sağladı.

24.İnandıkları ve temsil ettikleri her şeye şiddetle karşı olduğu kişilerden bile çok şey öğrenme yeteneği vardı.

25.Propaganda sanatının ustasıdır o. Bir konuda birden fazla olasılık düşünmez; yapılan bir hatadan dolayı suçlanmayı kabul etmez; yapılan her hatayı düşmana yükler ve onu suçlar; halk , büyük bir yalana küçük bir yalandan daha çabuk inanacaktır ; bir yalan kırk kez yinelenirse , halk er geç inanır elbet.

26.Bıkmaz usanmaz bir ruh vardır onda. En can sıkıcı tersliklerden sonra , yakın arkadaşlarını toplayıp hemen bunu giderme planları yapmaya başlayabilir. Başkalarını yıkabilecek olaylar, hiç olmazsa geçici olarak ,Hitler'in gücünü artırmada bir uyarıcı gibi rol oynar görülmektedir.

Hitler'in en iyi iki silahı öfke ve kötü davranıştır. Zaman zaman pek derin ruh bunalımlarına düştüğü kesin olarak bilinmektedir. İnsanlarla dengeli bir ilişki sürdürebilme gücü epey zayıftır. O, diğer insanlarla kendisi arasında önemli sayılabilecek bir mesafe bırakmaya dikkat etmiştir. Halkın özellikle arkadaşlarının dikkatlerini başka yana yönelten kurnazlıklardan bir başkası unutkanlığıdır. Bugün söylediğinin yarın tam tersini söyleyebilmektedir. Müthiş bir taklit yeteneği vardır. Hitler'in zaaflarından biri de halktan bilinçli bir şekilde gizlenen merakıdır. Bütün ilişkilerini gizli sürdürmüştür. Yirmi beş yaşlarındayken arkadaşlarının yergisine konu olan tek yanı, üst rütbedeki subaylara karşı kul-köle tavrıdır.

Hitler'de iki kişilik vardır:

Birisi oldukça yumuşak , duygusal ve kararsızdır; yöneldiği alanlar oldukça sınırlı, özlediği, hoşlandığı ve istediğinden de azına razı olan bir kişilik bu.

Öteki ise tam karşıtıdır bunun: Katı, acımasız, enerji yüklü ve karalı. Aynı zamanda ne istediğini bilen, onun peşini bırakmayan, ne olursa olsun onu gerçekleştiren kişilik.

Fry,"**Ruhsal yalnızlık , Hitler'in yazgısı olmalı**" diye yazıyor. Dünya Adolf Hitler'i güçlü olma konusundaki doymak bilmez tutkusu, acımasızlığı, zalimliği, duygusuzluğu, yerleşik kurumlara karşı nefreti ve ahlaksal kısıtlamalardan yoksun oluşu ile tanımaya başladı.

Bir deli olarak yalnız Hitler yaratmamıştı Alman çılgınlığını; bu çılgınlık da Hitler'i yaratmıştı. Tanrı tarafından seçildiği ve yerine getireceği kutsal bir görevi olduğu inancına da kaptırmıştır kendisini. Tüm kötülüklerin kaynağında yahudileri görür. Yahudiler insanlığın kanını emen en büyük asalaklardır ve büyüme yolunda olan her ulusun bulaşıcı hastalıktan kendisini koruması gerektiğini düşünür. **Dev binalar, stadyumlar, köprüler, yollar vb. inşa etme tutkusunu , yalnızca özgüven eksikliğini giderme çabası olarak yorumlayabiliriz.**

Alman halkının düşüncesi, duygusu ve eylemiyle aşırı bir özdeşleşme olmuştur. Sanki Hitler , Alman bireyinin bütün önemli işlevlerini felce uğratmış ve kendisine göre bir role uyarlamıştır onları Hitler'in izleyeceği yol kendisine ölümsüzlüğü sağlayacağı kuşkusuz olan yoldur; aynı zamanda bu yol, kendisini küçük gören dünyadan öcünü almasını sağlayacak olan yoldur ona göre.

Kaynak:

Hitler'in Psikopatolojisi Walter C. Langer Çevirmen Kemal Bak Zeki Çakılalan Yayınevi: Donkişot (8/2002)